

DE STER

HALF-MAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896.

Strooi vrij bloemen op de graven uwer dooden, maar ontneem ze daarom niet aan uw levenden.

15 Dec. 1914.

No. 24

19e Jaargang.

KERSTMIS.

En dit was het begin van alle Kerst-vrede: „En er waren herders in diezelfde landstreek, zich houdende in het veld, en hielden de nachtwacht over hunne kudde. En, zie, een engel des Heeren stond bij hen, en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen, en zij vreesden met groote vreeze. En de engel zeide tot hen: Vreest niet! want ziet, ik verkondig u groote blijdschap, die al den volke wezen zal; namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus, de Heere, in de stad Davids. En van stonde aan was er met den engel eene menigte van hemelschen heirlegers, prijzende God, en zeggende: Eere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen!”

Het is met een gevoel van dankbaarheid dat de Heiligen der Laatste Dagen een ander Nieuwjaar verwelkomen, alsmede de viering van de geboorte van onzen Grooten Meester, welke „het leven en het licht der wereld” was, en moge onzen voet geoefend zijn Hem te volgen, nadat Hij gezegd heeft „Ik ben u tot een voorbeeld geweest in alle dingen; volgt Mij na.”

Boven alle dingen zijn wij dankbaar voor de wetenschap dat God leeft, en dat Hij Zijn Eenig-geboren Zoon gezonden heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet zoude verderven, maar het eeuwige leven hebben. Wat een gezegend voorrecht te leven met dat licht en deze kennis in onze harten en in onze woningen, een voortdurenden gids tot betere en nobeler daden.

Dat licht van den Meester, zoo overschoon geopenbaard aan de herders, en zoo overvloedig de harten vervullend van allen die Hem dienden, en gemanifesteerd door de levens van Zijne volgelingen, heeft Hij hersteld aan Zijne kinderen in deze bedeeing, welke thans beginnende is te schijnen met vermeerderenden luister onder de volkeren. Eerbare mannen, die de Heiligen der Laatste Dagen in hunne huizen een bezoek hebben gebracht, beginnen hen thans te erkennen

voor de vele deugden in hunne levens uitgewerkt, door de bewerking van het licht van het Evangelie wat zij hebben ontvangen. De Heer heeft bekend gemaakt dat dit licht zich voort zal verspreiden tot dat het heel de aarde vult, en allen, van de laagste tot de hoogste, God zullen kennen, en rechtvaardigheid de aarde zal bedekken.

Paulus zegt, „Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, zachtmoedigheid, goedheid, geloof, nederigheid, matigheid; tegen de zoodanigen is de wet niet,” — en deze zijn de deugden welke alle Cristenen zouden zoeken te bezitten, en welke wij pogende zijn der wereld te prediken.

Het is met gedachten van blijdschap, liefde, en met den geest des vredes en van goeden wil jegens alle menschen, dat wij voortgaan te bidden en te werken voor de verlossing van het menschdom, en voor het licht van den Vorst des Vredes om in dezen tijd uitgestort te worden over alle volkeren. O, moge onze Vader den tijd geschikt achten om alle strijd en vijandschap te verkorten, en moge de tijd spoedig komen dat Zijnen wil op aarde als in den Hemel gedaan worde.

En thans, nu wij dien blijden tijd naderen, van het geven van gaven, en alvorens dit oude jaar, met al zijn nieuwe vrienden verkregen, en oude vriendschap vermeerderd, met onze liefde voor oud en nieuw meer gereinigd en meer volmaakt geworden door de lessen welke het ons heeft geleerd, — is voorbijgegaan op de vleugelen van den tijd, en wij niet terug kunnen gaan om de vriendelijke woorden te spreken welke zijn nagelaten, en de vriendelijke daden te doen welke niet gedaan zijn; en ofschoon het eene onmogelijkheid is eene stoffelijke gave te offeren aan allen wier levens en de gedachten daaraan ons in lievende herinnering door de gedachten gaan, en voor wien het een zoet genoegen zou zijn eveneens dergelijke offers te brengen, gevoelen wij ons blij, in staat te zijn u een hart vol van liefde aan te bieden, en niettegenstaande wij niet bekwaam mogen zijn u te helpen in het bouwen en versieren uwer aardsche woningen, wij verzekeren u dat ge ons altijd bereid zult vinden en gewillig, om te offeren van alles wat wij hebben om u te helpen in het bereiden van uwe woningen omhoog.

En onder deze vele vrienden waarover wij in dezen tijd onze gedachten laten gaan, is het onze wensch, onze liefde en ons welkom uit te strekken tot onze nieuwe broeders en zusters van deze zending, welke een met ons zijn geworden in het evangelie van Vrede, door de wateren des doops; en ernstig is het dat wij 's Hemels zegen inroepen om hen in staat te stellen getrouw te blijven tot het einde, en dat zij verblijven mogen op het pad dat ten leven leidt. Noch wenschen wij de oude vrienden te vergeten, want wij verheugen ons met hen dat zij, door Zijne liefde, in staat zijn geweest, het geloof te handhaven.

Wij wenschen onze liefde en waardeering uit te strekken tot de nieuwe intekenaren van ons kleine zendings-tijdschrift „De Ster,” welke zoo vele goede dingen tot de woningen van hare lezers heeft gebracht. Noch is het dat wij de oude vrienden willen vergeten, die ons namelijk zoo lang hebben geholpen ons in staat te stellen deze Zendeling voortdurend te doen verschijnen, het zaad zaaïende onder hen van licht en waarheid. We hopen vele meerdere vrienden te zullen maken gedurende het toekomende jaar.

Dit schijnt ons toe een geschikte plaats te wezen, melding te maken van het getrouwe werk van Ouderling B. Tiemersma, onzen Assistent-Redacteur, aan wien wij inderdaad het grootste gedeelte schuldig zijn van het goede door dit tijdschrift gedaan, wyl het door zijne liefde tot de waarheid is, en een verlangen en belangstelling in den groei ervan op aarde, dat hij zichzelf gedwongen heeft tijd te vinden zoo getrouw het noodige werk te volvoeren, evenals wel een groot gedeelte ander vertaalwerk enz., voor het welzijn der zending, en zulks te midden van een druk zakenleven. Wij hebben hem lief en stellen hem op prijs voor zijn trouw aan het werk van den Heer.

Eveneens wenschen wij te dezer tijde niet te vergeten de uitnemende steun der zending geschonken door anderen van onze broederen welke geroepen zijn te werken in des Meesters wijngaard; Secretaris R. B. West die juist zoo getrouw en zorgvuldig geweest is in het zorgdragen voor de verslagen enz., van de zending, en in het medehelpen van den President in elk opzicht, als hij met mogelijkheid kon hebben gedaan als had hij hiervoor een loon ontvangen gelijk hij gewend was thuis te hebben, in plaats van het volbrengen van zijn werk van liefde; alsmede de getrouwheid van de Ouderlingen welke thans belast zijn met de zorg der verschillende Conferenties, tezamen met hunne medegenooten, in het beheeren van het werk in de verschillende vertakkingen, bij de afwezigheid van de andere zendingen. Wij hebben deze broederen lief om hunne getrouwheid, en wij gevoelen ons genoopt te zeggen, „God zegene u, Zijne dienstknechten.”

Ook willen wij hen niet vergeten die gedurende dit jaar met ons in de zending gewerkt hebben, velen van hen die zich niet alleen aan ons dierbaar hebben gemaakt, maar eveneens aan de goede Heiligen waaronder zij gewerkt hebben, maar ons hebben verlaten, om of naar hunne geliefden in de valleien der bergen terug te keeren, dan wel hun werk in andere gedeelten van des Meesters wijngaard voort te zetten. Wij bidden dat de Heere al hunne goede daden zegenen wil, en hunne goede woorden, achtergelaten in dit land, opdat die mogen zijn als „Brood, uitgeworpen op het water, wat na vele dagen zal wederkeeren.”

Niettegenstaande het feit dat de dienstknechten des Heeren het wijs hebben geoordeeld het zendelingenaantal grootelijks te verminderen,

ten gevolge van de ernstige tijden in Europa, hebben wij een ander bewijs ontvangen en getuigenis, dat dit niet is het werk eens menschen, want de Heere heeft de broederen van het lokale priesterschap gesterkt en in staat gesteld in hun presidentschap over de onderscheidene vertakkingen der zending, en wanneer tijd en ruimte het zouden toestaan, zouden wij ons gelukkig gevoelen meer te zeggen van hunne getrouwheid, maar wij zijn blij hen het welkom toe te roepen in de meer werkzame dienst met betrekking tot de oprichting van het werk van hunnen Meester op aarde; en wij gevoelen ons eveneens genoopt onze liefde uit te strekken tot hen omreden hunne getrouwheid, evenals wij weten dat zij de liefde bezitten van hnnnen Vader in den hemel voor hunne toewijding aan Hem. Met deze goede broederen wenschen wij te omsluiten de getrouwe zusters welke het bestuur vormen van de Zusters-hulpvereniging, georganiseerd voor de welvaart der armen, en allen die medehelpen in de verschillende instellingen door heel de zending, als ambtenaren en leeraars, en, inderdaad, tot elkeen die, door daad of woord, medegeholpen heeft in het grootte werk der Laatste Dagen. Wij bidden dat onzen hemelschen Vader hen overvloedig zegenen mag, opdat zij reine en zuivere levens mogen leiden, en in nederigheid mogen zoeken al hun werk te volbrengen tot eer en heerlijkheid van Zijnen heiligen naam.

En met heel ons hart zenden wij eene uitnoodiging voort tot onze vele vrienden in dit land die de waarheid onderzoekende zijn, zooals die door den Heer in deze laatste dagen is geopenbaard. Mogen zij voortgaan met hun onderzoek, en moge het licht van den hemel op hen rusten, en hunne zielen vervullen, hunne harten aanraken, opdat de grootste vreugde die hen wacht in het nieuwe jaar voor hen, die zal zijn: dat zij in staat zullen wezen zich te vernederen als een klein kind, en Hem volgen door de wateren des doops.

Wij allen dienen onze kniën te buigen in nederige toewijding tot onzen Meester, dat wij ons kleine Holland naar waarheid omringd is door oorlogvoerende mogendheden, de Heer ons gespaard heeft, ons land, onze tehuizen en ons leven, en mogen wij bidden tot Hem en onze stemmen opheffen in bekeering te roepen tot onze naasten en medelandgenooten, opdat de Heer zijn Almachtige hand utt mag strekken de oordeelen te weerhouden van op ons te komen, die Hij toestaat om uitgestort te worden op de volkeren der aarde, omreden hunne goddeloosheid en ongehoorzaamheid aan Zijne geboden.

Welnu, wij verlangen al onze vrienden en de Heiligen in Holland, en hen in Utah, een goed en voorspoedig Nieuwjaar te wenschen. Mogen onze levens zich verbreedden zoo dikwijls een nieuw jaar zijne intrede doet, en mogen wij deel hebben aan de wondervolle gaven die onzen Meester gegeven heeft als eene erfenis in Zijn Koninkrijk. Mogen wij licht en zonnenschijn verspreiden in onzen eigen levens-

kring, — onverschillig hoe klein die ook mag zijn, en moge onze Vader zich gelukkig achten ons als Zijn eigendom te beschouwen, en ons te zegenen als Zijne getrouwe kinderen, en moge elk rechtvaardig verlangen van onze harten worden bevredigd, en boven alles, moge de tijd spoedig komen wanneer engelenstemmen opnieuw Zijne komst zullen verklaren onder de menschen, met hunne zangen van „Vrede op aarde, en in de menschen een welbehagen.”

President en Zuster LE GRAND RICHARDS.

KERSTGAVEN.

Op het hoofdkantoor der Zending alhier, is ontvangen van de Nederlandsche Zendingsvereeniging te Salt-Lake-City, de som van 100 gulden, als eene bijdrage voor de armen in onze zending. Overigens werd eveneens bericht ontvangen dat de Hollanders van Salt-Lake 500 gulden hadden overgemaakt aan den Hollandschen consul in Washington, om hunne landgenooten in 't algemeen, te ondersteunen, terwijl voor hetzelfde doel zich eveneens in Ogden een comité had gevormd. Wat succes door hen is bereikt kwam nog niet ter kennis van het hoofdkantoor alhier.

Wij brengen door middel van dit bericht onze vrienden in Utah gaarne onze dank voor hunne welwillendheid en liefde betoond jegens hunne landgenooten, en wij twijfelen niet of in rijke en ruime mate zal de zegen des Heeren hun deel zijn, voor het goede den armen bewezen.

VAN ONZE VERTROKKEN ZENDELINGEN.

Van verschillende van onze broeders zendelingen, die zoo onverwachts hebben moeten vertrekken, ontvingen wij berichten, hun behouden aankomst meldende in de onderscheidene plaatsen waar zij naar toe zijn gezonden.

Zoo schrijft onder anderen ouderling Archibald Freebairn, van uit Hoboken, New Jersey:

„Ik werk hier in de gemeente te Hoboken, alwaar zich vele Hollanders bevinden. Wanneer er Heiligen of vrienden mochten zijn die betrekkingen hier hebben, en zij zouden mij op wenschen te dragen hunne verwanten enz. hier te bezoeken, zal ik mij gelukkig achten zulks te doen. Wij hebben in onze vertakking alhier, vier Hollandsche families. Wij zijn bezig een zaal te zoeken om vergaderingen te houden, als wanneer ik weer in staat zal zijn in het Hollandsch te prediken. Met hartelijke groeten aan allen, en moge God u in alles helpen.”

Hoboken November '14.

ARCHIBALD FREEBAIRN.

Ouderling Nico Teerlink, welke naar huis is vertrokken, schrijft ons van uit Salt-Lake-City:

Tot mijn spijt was ik niet in staat om bij mijn vertrek naar Zion al mijn broeders en zusters te bezoeken, weshalve ik door middel van De Ster u allen, die ik ontmoet heb, mijn oprechten dank toebreng voor de ondersteuning door mij ondervonden.

Mijn innigste wensch is dat wij allen getrouw mogen blijven in het Evangelie, en voort zullen gaan op den eenmaal ingeslagen weg.

Ik bid God u allen te zegenen, en dat wij het voorrecht eens mogen hebben elkander weder te ontmoeten, hetzij in Holland, dan wel aan deze zijde van den oceaan."

Van Ouderling John H. Burningham Jr., overgeplaatst naar de zending in de Oostelijke Staten van Noord-Amerika, ontvingen wij, onder datum van 12 Nov., van uit New York, het volgende schrijven:

„Ik heb het genoeg u deze enkele regelen te schrijven, om uitdrukking te geven aan de sympathie die mijn hart vervuld jegens u, naar aanleiding van de verschrikkelijke toestanden waardoor gij in deze vreeselijke oorlogsdagen omringd zijt. Mijne gebeden zijn voor u allen, alsmede dat de oorlog spoedig over mag zijn, en wij weer opnieuw een tijdperk van vrede mogen hebben. Ik zend tot u mijn lievende groeten, en hoop eenmaal een tijd te mogen beleven dat het mij vergund is u terug te zien. Weliswaar had ik niet den tijd u allen, die mij dierbaar geworden zijn, een afscheidsbezoek te brengen, maar ik zend deze voor dat doeleinde, en tevens om u te danken voor al de liefde en het goede aan mij bewezen. Moge de Heere u zegenen met den rijkdom Zijner zegeningen, voor tijd en eeuwigheid beide."

Ouderling E. Milton Christensen schrijft, onder datum van 1 Nov., van uit Chicago Ill.:

„Ik had een prachtige reis, en heb mij gedurende den overtocht ten zeerste verheugd. Na, alvorens de groote zeereis te aanvaarden, eerst enkele dagen in Londen te zijn verbleven, bracht ik nadien, na den oceaan te zijn overgestoken, een paar dagen door te New York, waarna men mij zond naar Chicago. Ik ben aangesteld te werken in de vertakking Roseland, alwaar wij vele Hollandsche leden hebben. Ik stel mij voor dat het een groot genoeg zal wezen voor mij, om nogmaals onder de Hollanders, al is het dan ook hier in Amerika, te mogen werken. Hopende dat u allen succes moogt hebben in uw werk, bid ik gaarne den zegen des Hemels voor u af."

(Wij ontvingen nog meerdere brieven, getuigenissen bevattende, alsmede andere belangrijke dingen, maar wijl wij in dit nummer niet alles kunnen opnemen, zoo hopen wij een volgend maal ook aan het schrijven van deze broeders en zusters eene plaats te verleen, omdat niemand hunner teleurgesteld moge zijn.)

EEN DROOM VAN EEN LANDBOUWER.

Wij willen onze lezers het verhaal vertellen van een droom van een landbouwer.

Deze boer droomde dat hij een zeker jaar 1000 bushels tarwe verbouwde, en niets meer. Hij verkocht de tarwe aan 1000 verschillende menschen, tegen 1 dollar de bushel. De koopers betaalden het niet, omreden de som slechts zoo klein was; velen hunner vergaten het, en de anderen lieten eenvoudig de betaling na tot een meer voegzamer tijd. De man die de tarwe verkocht, geen andere inkomsten hebbende, geraakte spoedig in geldverlegenheid. Hij had genoeg uitstaan, maar om het te bekomen moest hij duizend verschillende menschen aanschrijven. Hij vond het naar om over zoo klein een bedrag (1 dollar) te spreken, omreden hij vreesde dat zijne burenen denken zouden dat hij zoo na op was. Het gevolg was dat hij met zijne schuldvorderingen zitten bleef, niettegenstaande al zijne schuldenaren „goed” waren.

Ontwakende bevond hij dat het enkel slechts een droom was, maar onmiddellijk maakte hij zichzelf een belofte, en zoo spoedig hij zijn ontbijt binnen had, zadelde hij „Old Dobbin” en reed naar de stad. Recht door ging hij naar het uitgevers-bureau, en betaalde den dollar die hij zich schuldig wist, voor het nieuwsblad, wat hij elken keer dat het uitkwam, ontvangen had, met de bemerking: „Later wil ik telkens vooruit betalen.”

(Bovenstaande ontleenden wij aan een tijdschrift verschijnende in Idaho. Commentaar is overbodig. Zadelden ook onze lezers „Old Dobbin” en betaalden hunne schuld, en in 't vervolg liefst vooruit, want ook wij ontvangen lang niet al de dollars voor de bushels graan.)

REDACTIE.

VERTROUWEN.

Wie biedt den sterv'ling hulpe?
Wie schenkt hem troost en kracht?
Wie leidt, tot schooner morgen,
Hem trouw door donk'ren naecht?

Wie hoort zijn stille beden?
Wie grijpt hem bij de hand?
Wie voert z'n wank'le schreden
Naar 't verre vaderland?

Dat doet de goede Herder;
Dat doet de trouwe God;
Dat doet d' algoede, alwijze
Bestuurder van zijn lot!

Hij zal hem niet verlaten;
Hij blijft Zijn kind nabij;
Hij slaat hem liefdrijk gade
In zonde en slavernij!

Vertrouw daarom uw zorgen,
Vertrouw uw leed aan Hem;
Vertrouw Hem zonder schromen
En volg getrouw Zijn stem!

Dan zult gij vroolijk wand'len;
Dan draagt gij moedig 't kruis;
Dan zult gij eenmaal rusten
In 't lieflijk Vaderhuis.

Bij de samenstelling van het laatste nummer van elken jaargang doet zich telkens het eigenaardige geval voor dat op 't zelfde oogenblik, èn een voorrede voor den inhoud, die wij op 't zelfde oogenblik laten verschijnen, èn een artikeltje hebben te schrijven als slotwoord voor het laatste nummer. Uit den aard der zaak is dit een weinig moeilijk, want hetgeen in dat slotwoord gezegd kan worden, kan eveneens gevoegelijk dienen voor voorwoord. We schrijven dan ook meestal eerst de voorrede, en daarna het slotwoord, om den voorrang aan het eerste te laten.

In onze voorrede nu hebben wij er onder anderen op gewezen dat wij het aangenaam zouden vinden als onze lezers ons ook in den toekomstigen jaarkring zouden willen blijven steunen, zooals zij dat, en zoo mogelijk meer nog, in den met dit nummer aflopende jaargang hebben gedaan.

We willen dienaangaande niet in herhaling vallen, maar stippen toch nog even aan dat wij met alle aandrang onzen lezers aanbevelen het kleine stukje, mede in dit nummer verschijnende, namelijk: „Een droom van een landbouwer”, te lezen, te herlezen enz., tot het hen datgene heeft gezegd wat wij er mede bedoelden toen wij het overnamen.

Door de nalatigheid van sommigen onzer lezers, met betrekking tot het betalen van de enkele weinige penningen voor het geregeld verschijnen van ons tijdschrift, hebben wij voor het volgend jaar een overeenkomst moeten treffen met onzen drukker om namelijk een belangrijk aantal exemplaren minder te doen verschijnen, wijl wij ons genoodzaakt hebben gezien velen van de lijst te schrappen, wijl ze in langen tijd het achterstallige niet hebben aangezuiverd. Laat dat ditmaal voor het laatst zijn waarde lezers, en toont door uwe goedwilligheid ook in het betalen van uw abonnementsgeld, dat ge onze Ster lief hebt, zooals wij die lief hebben, die jaar in jaar uit voortgaan heel het werk voor „nothing” te doen.

We hebben voorloopig het „wordt vervolgd” onder onze reeks artikelen „Iets over het Oude Testament” doen vervallen, omdat wij meenden hier een gevoeglijke plaats te hebben gevonden, de serie af te breken, hoewel wij ons voorstellen het volgend jaar toch daarmede voort te gaan en te trachten onzen lezers nog iets meer wetenswaardigs te onderwijzen aangaande het Boek der Boeken. Om echter den jaargang niet gebroken te doen eindigen, beschouwen we voorloopig deze serie als voltooid.

Meer hebben wij als slotwoord niet te zeggen. Alleen nog dit: Bewaart uwe nummers. Binnenkort zullen wij u weer gelegenheid geven die bij ons tegen een zoo laag mogelijk gestelden prijs, te doen inbinden.

DE STER.

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der Laatste Dagen.

Redactie:
LE GRAND RICHARDS.

Assistent:
B. TIEMERSMA.

„VERGEEF ONS ONZE SCHULDEN, GELIJK OOK WIJ VERGEVEN ONZEN SCHULDENAREN.”

In het 6de hoofdstuk van Matthëus vinden wij opgeteekend het gebed wat Jezus Zijnen volgelingen leerde, toen Hij met hen in Palestina's velden rondwandelde. Na hen vooraf vele wijze lessen te hebben gegeven omtrent hunne handelwijze met betrekking tot het leven onderling, na hen gezegd te hebben dat zij hunne aalmoezen niet geven zouden om van de menschen gezien te worden, leert Hij hen eveneens hoe te moeten bidden, om zoodanig een gebed op te zenden dat aangenaam en welbehagelijk is in de oogen des Heeren. In dit gebed uit zich heel de uitermate verheven persoonlijkheid van den Christus. Vooreerst wordt door Hem gezegd, dat zoo wanneer het gebed aangenaam zal zijn in Vaders oogen, een iegelijk in zijne binnenkamer behoort te gaan en zijne deur behoort te sluiten. Dat wil niet zeggen dat in het openbaar niet moet worden gebeden, zelfs wil het niet zeggen dat niet moet worden gebeden waar er zich maar enkele anderen bevinden, want dan zou dit gezegde, zoo opgevat, allicht kans hebben juist andersom te worden begrepen als door den Zaligmaker werd bedoeld. Hij toch wenschte niet uit te doen komen dat alle en zijn bepaald noodzakelijkheid was voor een Gode welgevallig gebed, maar daarentegen dat geen laten voorstaan op gebeden waren bidder moest bezielen. Met andere woorden: dat er voor diende te worden gezorgd, dat het bidden, zoo wanneer in het publiek gedaan, voor den bidder nimmer oorzaak mocht kunnen worden dit te doen om daardoor gezien te worden. Er kunnen zich gevallen voordoen waar het juist blijk geeft van zich hoegenaamd niet het evangelie van den Zoon van God te schamen, wanneer zelfs overluid en in het publiek gebeden wordt. Wanneer men zich bijvoorbeeld bevindt op een plaats waar men zeker is geen medestanders te vinden in het gebed, en dan toch, enkel gedreven door overwegingen om zich niet te schamen wel een bidder te zijn, men zijne gewoonten van wel te bidden blijft doen, zelfs in tegenwoordigheid van hen die men weet geen geestverwanten te zijn.

Dat was 's Heeren bedoeling niet, maar zooals gezegd, Hij oordeelde het noodig dit Zijnen jongeren te onderwijzen om daardoor hen te waarschuwen voor het gevaar wat zij in de handeling van Farizëen en Schriftgeleerden dagelijks om zich henen zagen, die er

zich namelijk op lieten voorstaan op de straten en in het publiek luide te bidden, om door de menschen gezien, van hun gëeerd en geprezen te worden.

Na hen dan deze dingen te hebben onderwezen, leert Hij hun een gebed, zóó volmaakt, en zóó volkomen als nimmer, noch van te voren, noch nadien, ooit een gebed is uitgesproken geworden. Simpel van inhoud, en toch veelzeggend, kort van woorden, en toch ontzaggelijk veelomvattend van bedoeling, zijn de eenvoudige zinnen ons door Matthëus overgebracht. Is reeds iedere zin op zichzelf een wereld van gedachten, en een wereld van goeden geest, de uitdrukking boven dit artikel geplaatst is zonder twijfel een van de meest beteekenisvollen. Hierin wordt in de allereerste plaats de veronderstelling neergelegd, dat de bidder volkomen genegen is zijnen schuldenaren te vergeven, en gansch geen rancune te koesteren tegen iemand, wie dan ook, die tegen hem iets misdreven mocht hebben. De bidder, — in dit voorbeeld de Heere zelve, — weet zich hier op een standpunt te plaatsen, zóó volkomen en zóó grootsch, dat onwillekeurig ieder onzer hier een voorbeeld heeft te zien van zielenadel, begeerlijk om nagestreefd te worden als het hoogste goed al haast, wat ooit bereikt kan worden.

De Heer toont Zijne aandoeningen hier zoo volkomen te beheerschen dat Hij het durft te ondernemen van Zijne vergevensgezindheid eene pleitrede te maken, om den Vader te bewegen schulden, door den bidder gemaakt, even gewillig te vergeven als hij — de bidder — gewillig is, ook hen te vergeven die iets tegen hem hadden misdreven. Nu behoeft ons dit niet zoo zeer in de persoon van den Zaligmaker te verwonderen, omdat wij volkomen overtuigd zijn dat Hij nimmer iets heeft gedaan om Zijnen naasten te ergeren, en zoodoende zelve in geen enkel opzicht van anderen vergeving noodig was. Voorts weten wij dat Zijn karakter zoo volkomen was, dat niettegenstaande anderen Hem alle leed hebben aangedaan, wat een mensch bij mogelijkheid maar lijden kan, Hij toch in elk opzicht bereid was dit alles hen te vergeven, ja zelfs in die mate dat Hij nog wist voor het welzijn van Zijne vijanden te bidden. Het veelomvattende echter wat in deze bede steekt, is wel het feit dat Jezus dit gebed niet in de eerste plaats voor zichzelf uitsprak, maar het als voorbeeld gaf aan Zijne jongeren. De aanhef van heel het gebed is als volgt, „Gij dan bidt aldus,” met andere woorden, de gebeden die gij in het vervolg uit wenscht te spreken, en welk bidden aangenaam en welgevallig zat moeten zijn in de oogen des Heeren, behooren ingericht te worden naar het voorbeeld wat Ik — uw Verlosser en Zaligmaker — u heden geef. Natuurlijk zou de Heer Zijne volgelingen niets onderwijzen wat Hij niet wist dat door hen gedaan kon worden. Wij besluiten dan dat de Heer de mogelijkheid in het karakter van hen die Hem wenschten te volgen veronderstelde, gewillig te zijn,

om, evenals Hij zelve, ook anderen volkomen te vergeven, zoo volkomen dat deze daad, zooals gezegd, als pleitbezorging mocht kunnen dienen om zelve vergiffenis van schulden van de hand van Vader in den Hemel te mogen erlangen. En dat is iets grootsch. Te weten dat door den Zaligmaker zelve erkend werd dat Zijne volgelingen in zich de kiem hadden hun karakter tot die volmaaktheid op te voeren, dat zij den Heere, den Vader van alles zouden trachten te bewegen hen hunne schulden te vergeven, omdat zij reeds begonnen waren anderen hunne misdaden te vergeven. Letten wij wel op. De Heer gaat niet voorop stellen dat eerst de Vader ons onze schulden dient te vergeven, en daarna wij een ander, maar juist omgekeerd. Eerst wij anderen vergeven, en daarna wij vergiffenis van hetgeen wij misdaan hebben. Om de bedoeling in dien zin nog meer te verduidelijken, gaat Hij voort voorbeelden aan te halen, en zegt, als eerste verduidelijking van hetgeen Hij bedoelt, in vers 14, „Want indien gij den menschen hunne misdaden vergeeft, zoo zal Uw Hemelsche Vader ook u vergeven.”

De veronderstelling van de benooidigde karakterhoogte en zielenadel is zoo volkomen, dat geen andere uitlegging mogelijk is, wat ook sommige Schriftuitleggers hebben geprobeerd. Het strookt namelijk niet met sommiger inzicht aangaande de in den grond bedorven aard des menschen, zoo groot eene volmaaktheid mogelijk in het schepsel te veronderstellen dat tot dit peil geraakt kan worden, weshalve men geprobeerd heeft aan de uiting van den Heer hier eene gewijzigde beteekenis te geven. Zooals gezegd echter, zoo duidelijk is de Heer in Zijne toelichting aangaande dit, dat wij nimmer mis kunnen tasten in de ware bedoeling van Hem.

Verheuging moet het zijn die ons dient te bezielen bij het lezen van dit gebod. Hier wordt in verduidelijkt dat de mensch, hoe laag en hoe onvolkomen Hij zich somwijlen ook gedraagt, vooral met betrekking tot dit gezegde, toch door de Autoriteit, erkend wordt als in zich te hebben de kiem voor die mogelijkheid. Geen volmaakte zaligheid kan het schepsel in het vooruitzicht worden gesteld alvorens hij zijne uitingen in dien zin weet te volmaken.

Ten slotte is den Heiligen der Laatste Dagen onderwezen dat geen zaligheid zoo op hunne persoonlijkheden zal worden geworpen zonder van hunnentwege daarvoor iets is gedaan geworden, weshalve zij, en een ieder, langs lijnen van gelijdelijkheid hebben op te klimmen tot de hoogte van zielenadel door den Heer benooidigd geacht om de zaligheid van het bewustzijn met zich te dragen dat de Heer, — Vader in den Hemel — de schulden heeft vergeven. Een reden te meer om reeds nu te beginnen in dit opzicht te leven zooals Jezus veronderstelde dat Zijne jongeren van voorheen leefden, in elk geval zooals Hij wist dat Hij zelve leefde.

IETS OVER HET OUDE TESTAMENT.

(vervolg van blz. 344.)

SPREUKEN. De Hebreeuwsche titel van dit boek is *Mishlé* („spreekwoorden”, „spreuken”, „gelijkenissen”); in de Septuaginta wordt het *Illacuvor* („Spreuken”) genaamd, en evenzoo in de Vulgata *Liber Proverbiorum*.

Het is een handboek met praktische levensregels, evenals de Psalmen een handboek voor dagelijksche stichting vormen; het eerste een richtsnoer voor de daden, het laatste voor de gedachten. Het is een boek met dagelijksche lessen voor mannen en vrouwen van alle leeftijden en standen „Wijsheid” is godsdienst, en „dwaasheid” is godsdienstloosheid.

Het kan op de volgende manier verdeeld worden: 1. Inleiding, — de waarde der wijsheid (I—IX). 2. De (eigenlijk gezegde) Spreuken van Salomo (X—XXII : 16). 3. Nog eene inleiding over de beoefening der wijsheid (XXII : 17—XXIV). 4. Een tweede deel met eigenlijke Spreuken, verzameld door hen, die door Hizkia belast waren met de herstelling van den tempeldienst, tot welke Jesaja en Hosea behoorden (XXV—XXIX). 5. Een aanhangsel, bevattende de onderwijzingen van Agur aan zijne leerlingen Ithiël en Uchal, en van de moeder van Lemuel aan haar zoon (XXX, XXXI).

Algemeen neemt men aan dat het voornaamste gedeelte (X—XXII : 16) het werk van Salomo is, bestaande uit Spreuken door hem zelf verzameld of vervaardigd, en dat de andere deelen naderhand verzameld en er aan toegevoegd zijn; terwijl de oorspronkelijke titel, evenals bij de Psalmen, aan het geheele werk werd gegeven.

WANNEER EN DOOR WIEN GESCHREVEN. De dagteekening van deze laatste samenstelling is onzeker, maar zij had toch hoogst waarschijnlijk in den tijd van Hizkia plaats. Hedendaagsche schriftbeoordeelaars zijn het er niet over eens of het eerste gedeelte van het boek (I—IX) tot de zevende of tot de negende eeuw v. C. behoort, en van weerszijden zijn hunne bewijsgronden even weinig beslissend. Evenzoo wordt er over gestreden of het van vroegere of van latere dagteekening is dan het Hooglied en het Boek Job, daar vele gedeelten uit dit laatste zulk eene treffende gelijkenis aantoonen met de Spreuken, dat er geen twijfel kan bestaan of de schrijver van het eene boek moet het andere ook gekend hebben. De Joden schreven het Hooglied aan de jeugd, de Spreuken aan den mannelijken leeftijd, en den Prediker aan den ouderdom van Salomo toe; terwijl anderen van oordeel zijn dat zij allen tot het laatste tijdperk van zijn leven behooren. Aan de Kanoniciteit van het boek is nooit getwijfeld, behalve door sommige Joodsche schrijvers.

PREDIKER, in het Hebreeuwsch *Koheleth* genaamd, wordt alge-

meen beschouwd als het werk van Salomo aan het einde van zijn leven, na zijn val (1 Kon. XI : 1—13) en de uitdrukking van zijn berouw. Hij stelt zich zelf tot eene waarschuwing voor anderen; naar den titel te oordeelen, zijn sommigen van meening dat hij het in het openbaar voordroeg. Het beschrijft de geschiedenis van een mensch, die op verschillende wijzen tot het geluk tracht te geraken. Hij zoekt het nu eens in de beoefening van wetenschappen, in vermaak, in zinnelijk genot, in weelde, in overvloed, dan weder in menschenhaat, in arbeid, in het ondernemen van groote werken, het schrijven van boeken. Niets voldoet hem, alles laat eene leegte achter; de slotsom is dat alles ijdel en ledig is, behalve de vreeze Gods, en dat onderworpenheid aan Hem de eenige volmaakte vrijheid is. „Wijsheid” wordt hier in de tegenwoordige beteekenis gebruikt, nl. het bezit van wetenschap.

De Joden en de oudste Christelijke schrijvers erkenden de Kanoniceit van dit boek; maar de eersten rangschikten het niet onder de dichterlijke boeken, daar het grootste gedeelte proza is.

Zoowel over de dagteekening als over den schrijver van dit boek bestaat verschil van gevoelen. Op grond van de vermenging van het Hebreeuwsch met Arameesche woorden, denken sommigen dat het tot hetzelfde tijdperk behoort als de boeken van Ezra en Nehemia, met welke de inhoud ook schijnt overeen te stemmen; b.v. de beschrijving der ellende onder het bestuur van een dwingeland, de plotselinge wisselingen van het lot, de toon van verslagenheid, het zedelijke en godsdienstige verval en de toestand der letterkunde. Zij schijnen soms een stand van zaken aan te duiden, die meer overeenkomt met den tijd na den terugkeer uit de Ballingschap, dan met dien van de gouden eeuw van Salomo. Er is echter geen voldoende grond om het boek aan een ander dan aan Salomo toe te schrijven.

HOOGLIED VAN SALOMO. Men neemt aan, dat dit het eenige overgebleven lied is van de 1,005 zangen, die door Salomo gedicht zijn (in het Hebreeuwsch heet het „Lied der liederen” of het beste van alle); zoowel de Joodsche als de Christelijke overlevering stemmen hierin overeen. Men heeft het voor een bruiloftszang gehouden welke door hem vervaardigd is bij gelegenheid van zijn huwelijk met de dochter van Farao, of met eene inboorlinge van Palestina (die hij eenige jaren later huwde), van edele afkomst, maar van lagere rang dan haar echtgenoot (II : 1, 6; VII : 1); het boek wordt ondersteld op zinnebeeldige wijze de vereeniging tusschen Christus en Zijne Bruid, de Kerk, te bezingen.

Het is een gedicht, waarin twee personen voorkomen, een man (Shelomoh, vreedzame) en een vrouw, die denzelfden naam, met een vrouwelijken uitgang (Shulammith) draagt. Er zijn solo's voor sopraan- en basstemmen, welke nu en dan overgaan in een duët (II : 7;

II : 5; VIII : 4), en eindigen in een koor van maagden (III : 6—11; V : 9; VI : 1, 13; VIII : 5, 8, 9), De partijen voor de twee hoofdpersonen zijn in onze vertaling niet, zooals in het Hebreeuwsch, door het gebruik van mannelijke en vrouwelijke voornaamwoorden en bijvoegelijke naamwoorden, van elkander onderscheiden; maar zij kunnen op de volgende wijze aangeduid worden; Shulammith begint een sopraan-solo (I : 2—6), gevolgd door een samenspraak of duët (waarin elk op de beurt ongeveer een vers zingt) tot II : 3, eindigende met een duët (II : 6, 7). Daarna zingt Shulammith een solo (II : 8—13) beantwoord door Shelomoh (II : 14, 15); dan antwoordt zij hem (III : 1—4); beiden vereenigen zich tot een duët (III : 5), en een koor van maagden besluit dit hoofdstuk.

Hoofdstuk IV begint met een lied van Shulammith tot lof van haren beminde, door hem beantwoord met een loflied op haar. Dezelfde betuigingen worden met weinig verandering door Shelomoh herhaald (VII) tot lof van zijne uitverkorene. De twee tusschenliggende hoofdstukken (V en VI) schijnen door Shulammith en het koor gezongen te worden, en hoofdstuk VIII door allen in koor.

Ewald heeft de onderstelling gedaan dat het lied niet door Salomo geschreven en ook geen bruiloftszang is; maar dat het zijn oorsprong had in den kreet van verlangen, welke opging uit de getrouwe Kerk, die in het koninkrijk der tien stammen achterbleef, toen zij van het huis Davids was afgescheurd. „Salomo” is dan het hoofd der Joodsche Kerk, voorgesteld door den tempel, het middelpunt der toewijding en liefde van de getrouwe echtgenoot, die er nu uit verbannen is, maar wier hart er nog naar haakt. Het gedwongen bijwonen der afgodische plechtigheden te Dan en te Bethel wordt dan geschilderd door: „De kinderen mijner moeder waren tegen mij ontstoken; zij hebben mij gezet tot een hoederin der wijngaarden, doch mijnen wijngaard, dien ik heb (Gods Kerk), heb ik niet gehoed.” En toen met den kalverendienst weder een begin van Baälsdienst in eere kwam, mocht de getrouwe Israëlietische Kerk, tot een valschen godsdienst gedwongen, wel haar gelaat verbergen en roepen: „Ziet mij niet aan dat ik zwartachtig ben, omdat mij de Zon heeft beschenen.”

Deze onderstelling wordt (naar Ewald meende) gesteund door de beeldspraak, welke de twee sprekers jegens elkander gebruiken; die, welke betrekking heeft op den man, kan toegepast worden op de uiterlijke kenmerken van Judea; terwijl de beschrijving der vrouw meer overeenkomt met de kenmerken van het Noordelijk Koninkrijk. Zoo is de hals van Shelomoh gelijk aan „den toren Davids” (IV : 4); hij troont te midden van de dochteren van Jeruzalem, en onder de reeën, herten en hinden van het veld „huppelende op de heuvelen” (II : 7, 8); terwijl Shulammith op den Libanon woont „eene duive in de kloven der steenrotsen, in het verborgene eener steile plaats” (II : 14); hare

oogen zijn als de vijvers te Hesbon, haar neus als de toren van Libanon, haar hoofd als Karmel (VII : 4, 5). Al de plaatsnamen in de beeldspraak van haar door Shelomoh, of door haar zelve gebruikt, zijn genomen uit het rijk der tien stammen, met inbegrip van de landen aan de overzijde der Jordaan.

WANNEER EN DOOR WIEN GESCHREVEN. Met uitzondering van enkele Talmudisten (die het tot den tijd van Hizkia rekenen) zijn alle schrift-beoordeelaars, tot op de laatste eeuw toe, eenparig van oordeel, dat het een oorspronkelijk werk van Salomo is; ofschoon er twijfel bestaat omtrent den juisten tijd, waarin het geschreven is. Kennicott plaatste het in den tijd van Ezra en Nehemia, wegens zekere Chaldeïsmen in den Hebreuwschen tekst, die, volgens Gesenius, provincialismen zijn, eigen aan het noordelijk gedeelte van Palestina, en welke reeds ten tijde van Salomo bestonden, tot wiens tijdperk hij acht dat de vervaardiging van het gedicht gerekend moet worden. Er is niets in het onderwerp dat eenigen grond geeft voor de onderstelling dat het tot den tijd van de Babylonische Ballingschap behoort. In het eerste vers wordt het aan Salomo toegeschreven.

Met meer schijn van waarheid zou men de samenstelling kunnen brengen tot den tijd van Rehabeam, en men zou dan het gedicht kunnen beschouwen als een eirenikon (inleiding) tot de vredesvoorslagen tusschen de twee vijandige koninkrijken van Israël en Juda, en eene herinnering dat zij broeders waren (verg. III : 11; V : 16; VIII : 2, 5). De vermelding van de naastelkanderstelling der twee wedijverende koninklijke steden in de dagen van Jerobeam en Rehabeam, n.l. Tirza en Jeruzalem (VI : 4); van de „zestig helden van Israël”, geleerd ten oorlog, opkomende uit de woestijn (III : 6—8); en van „de slagorden” met de bede tot Shulammith om weder te keeren (VI : 10)) alles schijnt te doelen op het einde der vijandelijkheden in 1 Kon. VII : 23, 24 vermeld, of na de tuchtiging van Jerobeam door Abia (2 Kron. XIII).

Men zou kunnen aannemen dat Shelomoh de verpersoonlijking is van „Salem” (Jeruzalem), en dan beschrijft dit lied het verlangen van de beroofde Israelietische Kerk naar den Heiligen Tempel op den Berg Zion na de scheiding der tien stammen. Alles saamgenomen is er echter geen grond om aan een anderen vervaardiger dan Salomo te denken, aan wien het volgens het opschrift wordt toegekend.

Aan de Kanoniciteit van het boek is nooit getwijfeld, daar er evenveel bewijzen voor zijn, als voor de andere boeken; maar bij de Joden was het aan niemand onder de dertig jaar veroorloofd het te lezen.

4. DE PROFETISCHE BOEKEN. Jona, Joël, Amos, Hosea, Jesaja, Micha, Nahum, Zefanja, profeteerden vóór de Ballingschap; Jeremia, Habakuk, Ezechiël, Daniël, gedurende de Ballingschap; en Haggai, Zacharia, Maleachi, na het Herstel, en in de tijdsorde, die hier

aangegeven is. De volgorde van deze boeken in onzen Bijbel is hoofdzakelijk met het oog op hun inhoud aldus vastgesteld; de vier grootere boeken zijn echter vooraan geplaatst, zonder den tijd hunner vervaardiging in aanmerking te nemen.

OVERLIJDENSBERICHT. *)

Op 7 October l.l. is te Maassluis overleden: broeder Marinus Jilles Deurloo, in den ouderdom van 81 jaar. Broeder Deurloo was geboren 29 December 1832, en gedoopt 30 Juni 1905, door Ouderling Iemke Kooyman, bevestigd 2 Juli daarop, door Ouderling Delbert E. Wilcox. Op 5 Januari 1913 werd hij verordineerd tot Priester, door Ouderling R. W. Eardley.

Broeder Deurloo stierf als een zeer getrouw Heilige der Laatste Dagen, en was tot op zijn sterfbed als 't ware, ijverig om zijn rotsvaste getuigenis van de waarheid, aan anderen te geven.

Op 4 October l.l. is te Den Haag overleden: Hugo Kleiweg, zontje van Karl G. en Liëna Kettner Kleiweg. Het kindje was geboren op 1 Januari 1914, en was 1 Febr. ingezegend door Ouderling Henry W. Hansen.

Te Ogden, Utah, U. S. A. is op 28 Aug. l.l. overleden: Zuster Jacoba de Vries-Poulter. Ze stierf als een slachtoffer van bloedvergiftiging. Gedurende heel haar leven was zij een getrouw Heilige der Laatste Dagen. Ze was dertig jaar oud, en behoorde tot de Kanessville-Wijk, van den Weber-ring. (Meerdere bijzonderheden, omtrent plaats van geboorte, doop, enz. zijn ons niet geworden.)

*) Een en ander vertragingen in verband met verschillende omstandigheden, waren oorzaak dat wij niet in staat waren deze berichten eerder op te nemen.

REDACTIE.

INHOUD:

Kerstmis	Blz. 369	„Vergeef ons onze
Kerstgaven	„ 373	schulden, gelijk ook
Van onze vertrokken		wij vergeven onzen
zendelingen	„ 373	schuldenaren”.
Een droom van een		Blz. 377
landbouwer.	„ 375	Iets over het Oude
Vertrouwen	„ 375	Testament
No. 24 van 1914	„ 376	„ 380
		Overlijdensbericht
		„ 384

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 7B Rotterdam. — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending. Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 1.80, Buitenland f 2.50, Amerika 1.00 doll. — Per exemplaar 10 cent.